

EPISTOLA AD ARNULPHUM.

(Bréquigny, Diplom., tom. I.)

Arnulphus, cujus vitam legere est apud Bollandos, die Julii octavo decimo, et de quo consulendus est Mabillonius infra laudatus, intentissime a Chlotario rege flagitabat ut successorem sibi daret, mittensque epistolas per internuntios, sese indignum episcopali munere asserebat, deprecans ut sui loco pontifex eligeretur qui prædicationis verbum seminaret in populo.

Argumento litterarum cognito, angoribus Chlotarius exagitatus fuit, ab omni se auxilio destitutum asserens si a frequentia palatii Arnulphus discederet. Itaque ad eum scripsit epistolam qua præulem hortabatur ut officio fungi pergeret. Nec dies, nec annus constant. Mabillonius, ubi infra, annum DCXL indicare videtur, quod epistolæ ipse adversatur, quippe ad Chlotarium directæ est, qui vita excessit anno 528; Goldast. ann. DCXV, perperam, Chlotarius enim, cum anno 622 filium suum Dagobertum Austrasiæ regem instituisset, Arnulfo regnum ad gubernandum Dagobertumque ad erudiendum tradiderat; D. Bouquet, Rerum Gall. et Franc. scriptores, tom. III; pag. 508, annum DCXXV notavit, cujus sententiam secutus sum.

..... Domne et Pater, quæ scripsistis per vestram epistolam, ut in vestro loco alium deberemus eligere successorem, istud nostra præsumptio facere nulla ratione præsumit. Hinc interrim inter reliqua ait: Quantum de devotione vestra, quam ex admonitione divina esse confidimus,

A gavisus sumus, tantum iterum dolentes tractavimus, quod non optavimus de vestro conspectu esse absentes. Imo, Domne et Pater, si qualibet devotione compulsus pro bono operis actu alicubi deliberatis proficisci, petimus ut nos sine pace vestra vel communione pro amore divino nullatenus relinquatis.

APPENDIX.

(Bréquigny, Diplom., tom. I.)

Charta qua Lonensis monasterium a se conditum in vico Busiaco ac quidquid acquisitit aut acquirere poterit, Hadoindo, Cenomanensi episcopo, et ejus Ecclesiæ, donat * (Ann. 625).

In nomine Dei et Domini nostri Jesu Christi ac Spiritus sancti. Oportet unicuique homini diem obitus sui bonis operibus præparare, ne eum sine fructu boni operis ultima suæ vitæ dies imparatum reperiat. Idcirco ego in Dei nomine Lonensis, indignus sacerdos, et quamvis non opere, voluntate tamen monachus, pertractans casum fragilitatis humanæ, relinquens solum Alamanniæ patriæ meæ, parentesque meos nobiles et divites, qui gentiliter vivere me cogebant, et militiæ regali me conjungebant, atque in armis exercebant, et a Christi militia me subtraherant, et diis mortalibus me servire exhortabant; sed, ut credo, inspiratione divina eos respuebam, quia vana mihi videbantur, et omnipotenti Deo me sociare curabam. Cœpi tunc querere Christianos, ut ab eis discerem qualiter agerem, a quibus literis instructus et baptizatus, Christianus effectus sum. Postea vero cœpi loca sanctorum et monasteria frequentare, et querere loca ubi aliquam cellulam ædificare potuissem. Taliter, Domino ducente, perveni in pago Cenomannico, ubi a domino Hadoindo domino meo amabiliter sum susceptus. Cui voluntatem meam manifestavi, atque qualiter ab infantia mea egeram patefeci: a quo et confortatus, cœpi in eodem pago, ejus auxilio et exhortatione, querere ubi aliquam cellulam ad lucrandas animas facerem. Quadam autem die perveni ad Busiaco, vicum canonicum, ubi detentus sum a presbyteris et pagensibus ejusdem loci: quibus cum voluntatem meam patefacerem, ceperunt me exhortari ut in eodem loco cellulam ædificarem, quia locus popularis est,

et elemosyna multa ibidem venit, et populus noster amans Deum, qui sufficienter mihi facerent in tantum ut locum ab episcopo impetrarem. Qui statim mihi dederunt hæreditates eorum et multas possessiones dederunt. Cum autem hæc domino meo Hadoindo renunciarem, egit Deo gratias, et ordinavit me sacerdotem et memoratum vicum Busiacum mihi dedit una cum reliquis prædiis et adjacentiis suis, ea videlicet conditione, ut subjectus essem Cenomanniæ matri ecclesiæ et quidquid conquirere et attrahere undique poteram sibi traderem, et prædictum monasterium cum omnibus ad se pertinentibus prædictæ ecclesiæ, sicut antea fuerat, cum omnibus quæ ibi lucrare potueram, futuris esset temporibus. Cujus manibus me libenter tradidi, et omnes res quas acquirere potui, seu in futuro acquirere potuissem, per hanc cartam delegavi perpetualiter ad possidendum, vel ejus successoribus, per licentiam ad permissum sive concessum domni Clotharii regis, una cum misso suo, nomine Buccellino, comite, legaliter tradidi atque confirmavi. Ab ipso enim domino meo Hadoindo episcopo accepti, de rebus suæ sedis ecclesiæ sanctæ Mariæ et sanctorum Gervasii et Protasii, aliquam partem de villa Lucduno, una cum præfato vico Buxido, seu de aliis rebus quas ei precavi, et ecclesiastica ornamenta multa, unde valde ditatus sum, ad ipsum monasterium perficendum. Cujus adjutorio et operariis vel magistris fultus, monasterium ibidem ædificare merui. Postea vero ad Clotharium regem accusatus et adductus; sed Dominus, qui semper adjuvat sperantibus in se, ipse me adjuvavit et convertit ipsam accusationem in bonum, et inveni, ejus misericordia, gratiam Clotharii regis, et ab eo multis muneribus ditatus, atque ad prædictum monasterium censivit annos singulos argentum solvere, unde illud perficere potuissem,

* Typis mandata a Mabillonio, Analect. pag. 265, inter acta episcoporum Cenomanensium; ab eodem recusa in Annalibus ordinis sancti Benedicti, tom. I, pag. 336. Vugo habitum pro legitima a Mabillonio, ubi supra, Gointio, Annal. t. I, pag. 769, Corvaiserio et Bondonneto, Vitæ ep. Cenoman., spuris tamen annuerandam censuimus. Non leve nobis est

suspicionis argumentum, quod tota videatur efficta ad exemplum chartæ Carileghi, quam supra edidimus, pag. 98, et quam supposititiam monstravimus; falsum produnt notæ chronologicæ, quas mox expendemus. [De hoc argumento fuse disseruit clarus vir, in prolegomenis, quæ ut adeat lectorem rogans.]